

FAQ FokBeleidsPlan Wetterhounen 2011-2025

In de afgelopen periode zijn er tientallen leden geweest die de FAC benaderden met vragen over het FokBeleidsPlan, die met voorstellen en ideeën kwamen, of die gewoon meer wilden weten over bepaalde onderdelen.

Hieronder een overzicht van de meest gestelde vragen.

1) is het echt zo slecht met de gezondheid van de Wetterhounen en hoe merk je dat dan?

De Wetterhoun is een ras met een aantal ziektes die erfelijk overdraagbaar zijn. De meest in het oog springende, SCID, hebben we foktechnisch onder controle. Veel andere niet.

De ziektes en afwijkingen zijn in het Fokreglement opgenomen met bijbehorend beleid.

In de Fokmatrix is aangegeven wat het effect is: er is momenteel geen enkele combinatie denkbaar waaraan geen ziekerisico's zitten (lees: er komen aantoonbaar ziektes en erfelijke gebreken voor bij ouders en/of grootouders)

Dat was ook het beginpunt van het denken over een nieuw Fokbeleid. De Wetterfac heeft vanwege de voorkomende ziekerisico's voor sommige teven grote moeite om een passende reu te vinden. En dat wordt elk jaar moeilijker.

2) Wat is het bezwaar van inteelt?

Inteelt op zich is geen ziekte en is relatief makkelijk te beheren en ook te corrigeren. Als de inteelt hoog wordt dan paar je het fokdier aan een onverwant dier en de inteelt is weer 0 en van daaruit kun je weer generaties verder fokken.

Inteelt is altijd het besluit van de fokker, hij bepaalt welke reu en teef gepaard gaan worden. Dat maakt inteelt daarmee ook een Beleidsonderdeel. Bij gesloten populaties, zoals de rashondenfokkerij in Nederland, neemt de inteelt per saldo altijd toe. Er komt altijd een moment dat er nieuw, vers en ongerelateerd fokmateriaal ingebracht moet worden.

3) wat is de rol van inteelt in dit geheel?

Inteelt gekoppeld aan de aanwezigheid van erfelijke ziektes geeft gezondheidsproblemen.

In een formule gezet:

inteelt x erfelijke ziekte = problemen

hoe hoger de inteelt, des te meer problemen

hoe meer erfelijk overdraagbare ziektes, des te meer problemen.

Bij niet-ingrijpen komt er onherroepelijk een moment dat het ras in gevaar komt.

4) Waarom is inteelt dan zo slecht?

Omdat inteelt het immuunsysteem verzwakt. Alle genen dragen mogelijkheden voor het maken van combinaties tegen ziektes. Hoe minder genen hoe minder combinaties, en door inteelt verlies je de variatie in genen.

5) Is er een goed overzicht en inzicht in de gezondheid van de populatie?

De populatie is volledig in beeld. Wij kennen drie momenten waarop we als Fac de populatie inventariseren. Bij het nestbezoek worden alle gezondheidsgegevens van het nest genoteerd. Dat betreft 100% van de nesten.

Op Fokkersdagen komen de nesten en ook hier is de opkomst erg goed. In 2011 was er maar één nest dat niet is verschenen. De bijbehorende gezondheidsenquête wordt door 95% van de pupeigenaren ingevuld.

Daarna houden we een gezondheidsenquête onder honden als ze 6 jaar zijn. Dit gebeurt vanaf de jaargang 1998 en hier komt gemiddeld bijna 60% retour.

Al met al maakt dit dat de Fac een goed overzicht heeft van de gezondheid van de populatie en de ontwikkelingen daarin.

6) Twee effecten van een toename in inteelt zijn een afname in worpgrootte en een hoger juveniel sterftcijfer. Is dit ook waar te nemen in de Wetterhounpopulatie?

Er is geen significante afname in worpgrootte te zien in de Wetterhounpopulatie.

Vroeger lagen pups in de stal (ook nog 5 jaar geleden) en lag er al snel een pup dood. Tegenwoordig liggen alle nesten in de huiskamer en worden wegwijnende pups sneller opgemerkt en gered door de fokker. Daarnaast wilde er in het verleden nog wel eens wat pups 'verdwijnen' om de nestgrootte te beperken. Deze factoren kunnen theoretisch een afname in worpgrootte als gevolg van afname in fertiliteit maskeren.

7) Andere effecten van een toename in inteelt, zijn een afname in maximale leeftijd, en een toename in eenvormigheid. Is dit ook het geval bij de Wetterhoun?

Maximale leeftijd.

Dit is moeilijk vast te stellen omdat de datum van overlijden niet van alle honden bekend is. In het verleden is dat van weinig honden gemeld en daarom is een analyse niet sluitend te maken. Vaak werd er alleen een melding gedaan als een hond op jonge leeftijd stierf.

Vroeger lagen honden zomaar dood op het erf. De honden kwamen minder in huis, waardoor een verandering in hun gezondheid niet of minder snel werd opgemerkt. Tegenwoordig is de gezondheidszorg sterk toegenomen bij de honden, waardoor verwacht wordt dat de maximale leeftijd juist hoger geworden is.

Eenvormigheid.

Door de inventarisaties kunnen we deze ontwikkeling goed volgen. Er zijn geen ontwikkelingen waarneembaar die duiden op grote veranderingen.

Toelichting:

In een natuurlijke populatie neemt de eenvormigheid inderdaad toe met het toenemen van inteelt. Bij een raspopulatie wordt dit bepaald door selectie door fokkers. Binnen de Wetterhoun wordt er niet sterk geselecteerd op exterieurkenmerken; mede door het kleine aanbod van fokdieren wordt de keuze van fokkers voornamelijk bepaald door gezondheidsaspecten zoals erfelijke afwijkingen en inteeltpercentage. Daarnaast zal de uniformiteit van de Wetterhoun stamboompopulatie hoog zijn in vergelijking met een populatie wilde/straathonden waar volledig "random mating" is en geen inteelt te verwachten is.

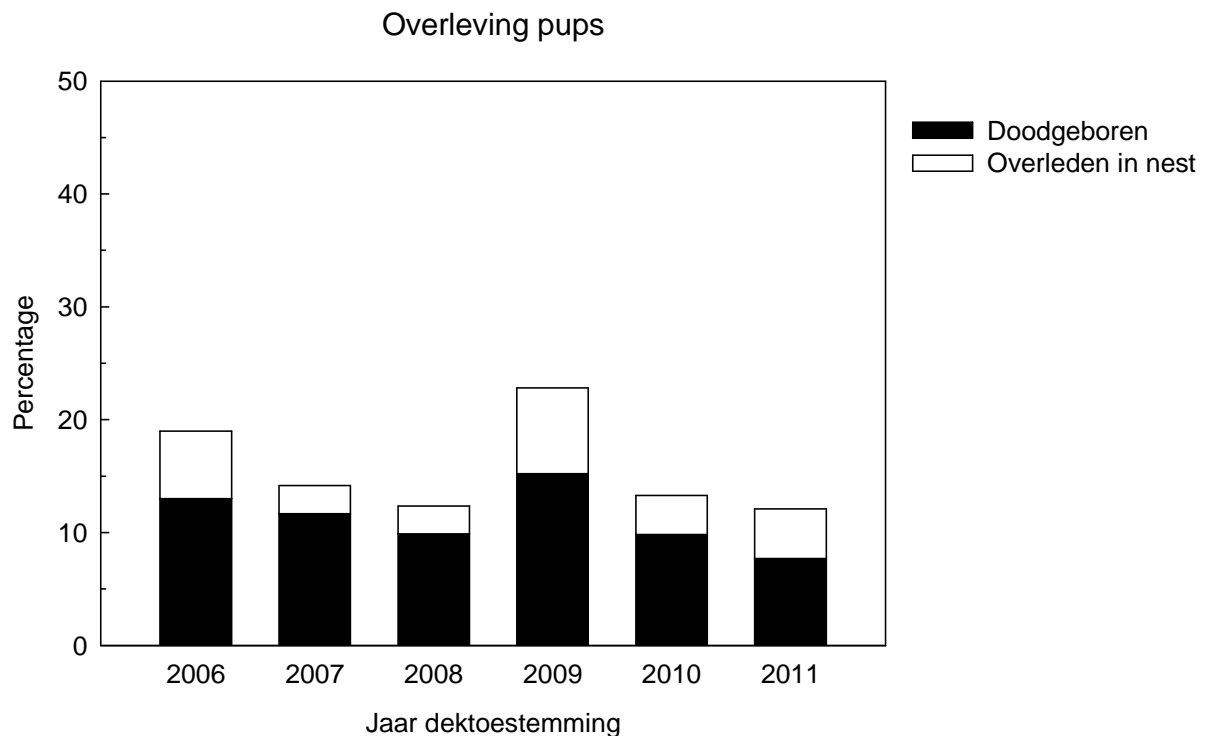
8) Sterven er veel puppy's in het eerste jaar?

Grafiek 1 laat de puppysterfte zien. Er zijn geen goede gegevens van andere rassen bekend omdat deze gegevens niet geregistreerd worden door de RvB en het NHSB. Wij hebben een reactie gevraagd aan de afd. Voortplanting van de Univ. Utrecht en daar werden deze cijfers als hoog beoordeeld.

Bij tijdige melding zorgt de Fac voor onderzoek van een dode pup.

In het verleden overleden er regelmatig pups in de eerste periode bij de nieuwe eigenaar. Veelal werd gedacht aan een Parvo-besmetting. De ontdekking van SCID zou deze sterfte ook kunnen verklaren. Door het testen van de ouderdieren op dragerschap vindt sterfte door SCID niet meer plaats, wat de gemiddelde levensverwachting

gedurende het eerste jaar verhoogt, ondanks mogelijke negatieve effecten van inteelt. Daarnaast is de loop naar de dierenarts en bereidheid tot, soms dure behandeling, bij pupeigenaren toegenomen.

Grafiek 1. De overleving van pups geboren uit toestemmingen uitgeschreven van 2006 t/m 2011. De gemiddelde worpgrootte (incl. doodgeboren pups) in deze periode was 6,9 pups. Gemiddeld was 11,2% van de pups doodgeboren en stierf 4,4% van de pups voor de leeftijd van 8-9 weken (voor aflevering)..

9) Kan uit uitblijven van de dracht na een dekking veroorzaakt worden door een verstoorde schildklierfunctie?

In de Wetterhounpopulatie komen gezondheidsklachten voor die wijzen op een traag werkende schildklier. In 2006-2007 is een klein onderzoek gestart naar de schildklierfunctie bij de Wetterhoun. De reden voor dit onderzoek was om te bepalen of de niveaus van schildklierhormonen bij de Wetterhoun afwijkt van de normaal range zoals dat is vastgesteld voor honden (T4: 19-58 nmol/l, TSH: < 0.5 ng/ml). Voor dit onderzoek werd het TSH- en T4 niveau bepaald van 12 Wetterhounen zonder klachten en van 8 honden met klachten die mogelijk kunnen duiden op een traagwerkende schildklier (huid- en/of vachtklachten). Bij deze in totaal 20 honden werd geen afwijking van de normaalwaarde gevonden (T4: 23-48 nmol/l, TSH: 0.07-0.26 ng/ml) met uitzondering van één klachtenvrije hond met lage hormoonwaarden.

Bij een derde groep honden, met klachten, werden wel afwijkende waarden vastgesteld door de eigen dierenarts. Het onderzoek werd bij deze steekproefgrootte stopgezet omdat er niet verwacht werd dat bij grotere een steekproef andere resultaten gevonden zouden worden, i.v.m. de onderzoekskosten en het opzetten van een meer urgent onderzoek naar pupsterfte bij de Wetterhoun. De conclusie van het onderzoek was dat er geen reden is om aan te nemen dat de Wetterhoun gemiddeld een andere schildklierwaarde heeft dan wat voor de hond als normaal aangegeven wordt. De Wetterhoun heeft in principe een normaal werkende schildklier en probleemgevallen worden uit de fokkerij genomen.

10) Waardoor dekken reuen niet?

Van 2005 tot 2011 mislukte 53% van de dekkingen. Zie de grafieken "Slagingspercentage dekkingen" en "Effectiviteit dekreuen". Gedurende die periode is 24% van de reuen er nooit in geslaagd tot een dekking te komen. Er kunnen verschillende verklaringen aangedragen worden over waarom de dekkingen mislukken, zoals het verkeerde moment in de cyclus van de teef (verklaard niet waarom sommige reuen herhaaldelijk weigeren te dekken), onzekerheid van de reu (voortplantingsdrift is ook onderdeel van de fertiliteit), zeer korte periode van ontvankelijkheid van de teef (ook onderdeel van de fertiliteit), algemene conditie van de reu, algemene conditie van de teef etc.

11) Het voorkomen van ziekten (hartkwalen, HD, ED etc) lijkt bij de Wetterhoun niet hoger te liggen dan bij andere rassen. Wat levert het op om een ander ras met dezelfde ziekten in te kruisen? Levert dit niet extra problemen op?

Het vergelijken van erfelijke gebreken en afwijkingen tussen hondenrassen is enerzijds makkelijk omdat de RvB er enkele geprotocolleerd registreert, anderzijds wordt het bemoeilijkt omdat er internationaal andere maatstaven en meetmethodes zijn en worden gebruikt en de meeste rassen niet Nederlands zijn.

Het streven is om de reuen van de andere rassen die worden gekruist met een Wetterhoun zorgvuldig te selecteren uit lijnen die vrij zijn van de rasspecifieke afwijkingen die bij de Wetterhoun voorkomen. Daarnaast hebben deze reuen al nesten verzorgd binnen hun eigen ras en zijn de nakomelingen vrij van afwijkingen.

12) Maar 800 honden is toch niet weinig? Waarom is dat niet genoeg?

Omdat 800 honden het totaal is. De effectieve populatie, de honden dus waarmee gefokt wordt, dat zijn er veel minder, misschien 100 maximaal. En bovendien zijn die allemaal al verwant aan elkaar.

13) Door inkruisen van vers bloed verlies je toch allemaal belangrijke eigenschappen?

Over het algemeen is dat eventuele negatieve effect verloren binnen twee generaties. Oftewel: na tweemaal terugkruisen op een raszuivere Wetterhoun heb je alleen nog de voordelen van de nieuweling wat nieuwe genen betreft, maar niet meer de voor het andere ras kenmerkende eigenschappen.

Dit soort inkruisen is bij andere rassen ook gedaan in het verleden en telkens bleek dat na twee generaties de uiterlijke maar ook karakterkenmerken van het nieuwe ras verdwenen waren, mits er goed geselecteerd werd.

Internationaal zijn hier voorbeelden van zoals de Duitse Staande Langhaar, de Dalmatiërs en de Barbet. Uiteraard hebben wij deze programma's bekeken om bovengenoemde terugfokmogelijkheden goed in beeld te hebben.

14) Maar het karakter dan? Dat raak je toch kwijt?

Nee, dat raak je niet kwijt. Bij de enquêtes wordt ook gevraagd naar het karakter en die zijn uiteraard allemaal vastgelegd zodat eventuele veranderingen in beeld komen.

Na twee generaties is de hond alweer voor het overgrote deel een zuivere Wetterhoun, met het daarbij behorende karakter. Bovendien worden er honden gezocht voor het inkruisen die om te beginnen al vergelijkbaar zijn qua karakter, en die zijn er absoluut.

15) En welke rassen worden er dan allemaal ingekruist?

Dat is nog niet besloten. In het FokBeleidsPlan worden voorgesteld hoe en wanneer dat wordt beslist. Elk jaar is er weer een Wetterhoun fokkersberaad waar wordt beslist welk ras wordt ingekruist.

Er zijn veel meningen en gevoelens onder de leden, en terecht. Dat blijkt ook uit de Wetterhouneigenaren die zich aanmelden, vrijwel iedereen doet dat onder voorwaarde dat een bepaald ras wordt gebruikt.

Sommigen willen liefst rasloze honden die op Wetters lijken, maar nadeel is dat je daar weinig van weet.

16) Maar krijg je wel papieren bij zulke kruisingen?

Jazeker. De Raad van beheer staat achter dit beleid en opent voor de honden uit deze combinaties de stamboeken. Ze krijgen dus gewoon erkende raspapieren. De F1 en F2 generaties worden in de Bijlage van het NHSB, "de Hulpboeken" ingeschreven, vanaf F3 zijn er de bekende NHSB stambomen.

17) Kun je met zulke kruisingen wel aan wedstrijden meedoen en aan shows? En kun je wel officiële gezondheidsonderzoeken laten doen?

Jazeker. Want de honden krijgen dus gewoon erkende afstammingspapieren van de Raad van Beheer. Aan alle Nederlandse wedstrijden en shows kunnen ze gewoon meedoen en alle titels kunnen ze behalen met uitzondering van Internationaal Kampioen.

18) Inkruisen van 6 rassen, is dat niet veel te massaal?

We beginnen met maximaal 2 rassen. Op een speciaal hiervoor te beleggen fokkersberaad worden deze rassen door de leden bepaald. Jaarlijks wordt het fokbeleid geëvalueerd en op basis hiervan wordt dan de volgende stap genomen. Dit zou ook kunnen betekenen dat er een jaar géén vreemd ras wordt ingezet.

In het FokBeleidsPlan is opgenomen dat over de hele periode van 15 jaar maximaal 6 rassen worden ingezet.

19) Is het niet beter om de out-cross populatie een aantal generaties naast de huidige populatie te houden?

Dat is ook de bedoeling. In het gepresenteerde schema is te zien dat er altijd 100% Wetterhounpups geboren zullen worden. Daarnaast is het streven om meerdere rassen in te kruisen, waardoor de stempel van elk in te kruisen ras op de raseigenschappen van de Wetterhoun geminimaliseerd wordt, maar dat er wel zoveel mogelijk andere genen in de populatie worden ingebracht.

De nakomelingen uit de inkruisingsnesten blijven in eerste instantie eigendom van de NVSW, ze worden apart beoordeeld, volledig op gezondheid gekeurd. Ook voor de latere generaties zijn er speciale regels. Daarmee wordt de outcross populatie goed gescheiden van de huidige populatie.

20) Wie gaat hieraan mee doen?

Dat gebeurt geheel op basis van vrijwilligheid. Dat is telkens weer de beslissing van de individuele fokker. Als hij of zij alleen 100% Wetterhounen wil fokken dan kan dat tot in lengte van jaren. Als hij of zij een outcrossreu wil gebruiken dan kan dat niet zo maar, dan komen de regels van minimaal 80% raszuiverheid en een beperkt aantal nesten eerst in beeld.

Maar het belangrijkste is toch dat de dekking een vrije beslissing van de teefeigenaar is.

21) Hoe is een en ander vastgelegd en hoe kunnen we dit volgen?

Allereerst is vastgelegd dat de **Raszuiverheid** per jaargang niet onder de 80% mag komen. Dat is een **beleidsinstrument**. Nieuwe rassen worden pas ingezet als er voldoende 100% Wetterhouncombinaties zijn, zoals in tabel 1 is weergegeven. In dit schema wordt bijvoorbeeld in de eerste 4 jaar pas een nest gefokt met een ander ras nadat er 4 nesten van 100% Wetterhounen geboren zijn. Hierdoor blijft de raszuiverheid boven het minimale percentage, ook als er minder nesten geboren worden dan verwacht.

Tabel 1. Druppelmethode raszuiverheid (beleidsinstrument)

De ontwikkeling van de raszuiverheid bij uitvoering FokBeleid. Per jaar is per nest de raszuiverheid weergegeven, de raszuiverheid van de gehele populatie bij het weergegeven aantal nesten en de minimale raszuiverheid tijdens dat jaar. Zo worden er in de eerste 2 jaar 4 ingekruiste nesten gefokt. Wanneer er meer nesten verwacht worden dan weergegeven zijn, dan moeten dit 100% Wetterhounnesten zijn.

Nesten ▼ Jaren	▼ Raszuiverheid																						▼ Populatie	▼ Minimaal							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22									
2011	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
2012	100	100	100	100	50	100	100	100	100	50	100	100	100	100	100															93.3	90.0
2013	100	100	100	100	50	100	100	100	100	50	100	100	100	100	100															93.3	90.0
2014	100	100	100	100	50	100	100	100	100	50	100	100	100	100	50	100														90.6	90.0
2015	100	100	75	100	50	100	75	100	100	50	100	75	50	100	50	100														82.8	81.5
2016	100	100	75	100	50	100	75	100	100	50	100	75	50	100	50	100	75													82.4	81.5
2017	100	100	75	100	50	100	75	100	100	50	100	75	50	100	50	100	75	75												81.9	81.5
2018	100	100	75	88	50	100	75	88	100	50	100	75	88	100	50	75	75	88	75											81.6	81.5
2019	100	100	75	88	50	100	75	88	100	50	100	75	88	100	50	75	75	88	75	75										81.3	81.2
2020	100	100	75	88	50	100	75	88	100	50	100	75	88	100	88	75	75	88	75	75	75									82.7	82.5
2021	100	100	75	88	50	100	75	88	94	50	100	75	88	100	88	75	75	88	75	75	75									82.5	81.9

Legenda			
	Combinatie	Nakomelingen	Stamboek
	Wetter x Wetter		NHSB
	Wetter x ander ras	F1	G-1 boek
	Wetter x F1	F2a	G-2 boek
	F2xF2	F3	NHSB
	Wetter x F2	F3	NHSB
	Wetter x F3	F4	NHSB

Vervolgens wordt jaarlijks gerapporteerd welke combinaties zijn gerealiseerd, met hoeveel pups, welk inteeltpercentage, etc. Tabel 2 is het **rapportageschema** zoals dat eruit komt. Dit is een voorbeeld en uiteraard zijn alle hier vermelde gegevens fictief.

Tabel 2. Ontwikkeling inteeltcoëfficiënt (rapportageschema)

De ontwikkeling van het inteeltcoëfficiënt (IC) van Wetterhounnesten per jaargang. De exacte inteeltpercentages kunnen pas brekend worden nadat bekend is welke ouderdieren gecombineerd zijn. Zo kan nu voor het jaar 2011 de inteeltpercentages van de gefokte nesten en het populatie IC worden berekend. De ingevulde percentages voor de komende jaren zijn gebaseerd op het gemiddelde populatie IC van de afgelopen jaren.

Nesten ▼ Jaren	▼ InteeltCoëfficiënt (%)																						▼ IC populatie (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
2011	35	36	37	35	38	36	34	37	36	36	34	37	35	36	34	38	34	36	35	34	34	36	35.5
2012	33	34	34	35	0	35	33	34	34	0	34	35	34	34	35								29.6
2013	33	34	34	35	0	35	33	34	34	0	34	35	34	34	35								29.6
2014	33	34	34	35	0	35	33	34	34	0	34	35	34	34	0	35							27.7
2015	33	34	17	35	0	35	17	34	34	0	34	17	0	34	0	33							22.3
2016	33	34	17	35	0	35	18	34	34	0	34	17	0	34	0	33	17						22.1
2017	34	34	17	35	0	35	17	34	34	0	34	17	0	34	0	33	17	18					21.8
2018	34	34	17	26	0	35	17	26	34	0	34	17	25	34	0	17	17	26	17				21.6
2019	34	34	17	26	0	35	17	26	34	0	34	17	25	34	0	18	17	25	17	18			21.4
2020	34	34	17	26	0	35	17	25	34	0	34	17	26	34	26	17	18	26	17	17	17		22.4
2021	34	34	17	25	0	35	17	26	30	0	34	17	25	34	25	17	17	26	17	17	17		22.1

22) Waarom doet de Kroatische Herder mee?

Er zijn bij de Kroatische Herder exemplaren, de krulhaarvariant, die verrassend veel op de Wetterhoun lijken. Daarom is hij als mogelijke kandidaat voorgesteld en hebben de Wetterfokkers ernaar gekeken. Verder moet hij mooi in Kroatië blijven.

23) Wanneer het inkruisen niet goed uitpakt, dan is het hele ras verpest.

Er wordt een beperkt aantal Wetterhounen bij het kruisingsprogramma betrokken. 80% van het ras blijft zuiver Wetterhoun. Het risico is dus zeer beperkt en zeker controleerbaar. Het hele ras wordt nooit geraakt. Zoals hierboven bij vraag 19 ook gemeld, kun je de outcrosspopulatie zien als een subpopulatie.

24) In andere rassen zijn ook erfelijke ziektes. Die wil je toch niet binnenhalen?

Dat risico kun je tot een minimum beperken en bij enkele rassen zelfs helemaal uitsluiten. Het is belangrijk om veel te weten over de te gebruiken honden. Dus liefst ervaren dekruisen. Via nakomelingenonderzoek, en informatie over ouders, grootouders, broers en zussen kunnen we dan het binnenhalen van problemen vermijden.

25) Gaan er ook look-alikes gebruikt worden?

Wanneer je in Friesland een hond tegenkomt die veel lijkt op een Wetterhoun, dan zijn de (voor)ouders zeker afkomstig uit de Wetterhounpopulatie, met alle afwijkingen en verwantschappen die daar bij horen. Inbreng van deze honden voegt weinig toe en lost het inteeltprobleem niet op

Binnen het ras maken we de kans op afwijkingen zo klein mogelijk door de hele familie van een fokdier te controleren. Bij een look-alike valt er niets te controleren.

Wij stellen voor om de look-alike tevens wel op te nemen in het HulpboekNHSB, zodra ze aan de fokcriteria voldoet omdat daarmee de fokpopulatie weer toeneemt.

26) Denken jullie de F1 en F2 puppy's die niet ingezet kunnen worden in de fokkerij wel te kunnen verkopen?

Zoals in het FokBeleidsPlan is opgenomen worden deze honden voor een relatief laag bedrag verkocht. Op dit moment is daar volop vraag naar.

27) Waarom mag je alleen met een Wetterhoun fokken wanneer je lid bent van de NVSW?

Iedereen mag fokken met een Wetterhoun (met stamboom). De Raad van Beheer vraagt een hoger bedrag aan niet-leden van een rasvereniging. Er zijn momenteel geen Wetterreuen die inzetbaar zijn en eigendom zijn van een niet-lid. Als die er zouden komen dan zegt het Fokreglement nergens dat ze niet gebruikt kunnen worden.

Dan zijn er door diverse leden nog andere oplossingen aangedragen die we hieronder doornemen:

28) Grotere populatie door o.a. verlagen pupprijs, promotie in Nederland en buitenland

Met het vergroten van de huidige populatie verandert het populatie inteeltpercentage niet. Er komen op die manier geen nieuwe genen bij. De verwantschap tussen de dieren blijft hoog en zal ook hoog blijven tussen 'populaties' als er vanuit de bestaande (bron)populatie een nieuwe (sub)populatie in het buitenland opgezet wordt. Hier zijn echter veel generaties voor nodig. Daarnaast zal het inteeltpercentage van de afgesplitste subpopulatie sterk toenemen, omdat er maar een deel van de genen uit de bronpopulatie wordt meegenomen en er vervolgens alleen binnen deze kleine subgroep gepaard wordt.

29) Niet op uiterlijk fokken

Het huidige fokbeleid is erop gericht hoofdzakelijk op gezondheid te fokken. De ALV heeft daar de regel van minimaal één ZG aan toegevoegd. Het grootste deel van de fokpopulatie wordt slechts eenmaal of een enkele keer getoond op een show. Het beleid

van het fac om uit elke geboren combinatie minstens één fokdier te werven voor de fokkerij, gaat deze selectie ook tegen. Daarbij is er een uitwijkmogelijkheid voor mensen die hun hond wel willen inzetten, maar helemaal geen mogelijkheid zien om naar een show toe te gaan voor het behalen van de vereiste kwalificatie. Eigenaren van fokdieren kunnen aan het bestuur vragen om een aankeuring. De FAC zorgt dan voor een bevoegde keurmeester en als het advies positief / ZG-waardig is dan mag ermee gefokt worden.

Een fokker mag een voorkeursreu aandragen bij een dekaanvraag. Door het beleid van het fac bij het uitschrijven van toestemmingen alleen te letten op het inteeltpercentage en het risico op gezondheidsafwijkingen, wordt voorkomen dat alleen de bij fokkers bekende showreuen ingezet worden. Meneer Van der Haring toont op zijn website aan dat de Wetterhounfok vrijwel voldoet aan Random mating (Random mating betekent dat de keuze van ouderdieren volkomen willekeurig is). De grote spreiding van gebruikte honden onder de populatie steunt volledig op het beleid en de inzet van de fac;

- uit elke geboren combinatie wordt minimaal één fokdier geworven (vaak met grote moeite)
- het uitschrijven van toestemmingen op basis van gezondheid van de voorgestelde combinatie i.p.v. op uiterlijk en 'populariteit' van een individueel fokdier
- het beperken van de inzet van reuen en teven
- het weigeren van herhalingstoestemmingen

30) meer (en oudere) dekreuen gebruiken

Een reu mag nu 4 dekkingen verrichten en de eerste twee nesten moeten eerst getoond zijn op de fokkersdag voordat de volgende dekking kan worden toegezegd. Door deze regel worden niet alle 4 dekkingen in een korte tijd verricht.

Op 1 februari 2012 bestond de dekreuenlijst uit 54 reuen met een gemiddelde leeftijd van 5 jaar en 7 mnd. De jongste reu op de lijst was 1 jaar en 11 mnd oud, en de oudste reu 9 jaar en 8 mnd.

31) selectie op nestgrootte

Is niet wenselijk. Alle nesten zijn nodig en uit elk nest moeten we, om de genen te behouden, proberen een of meerdere fokdieren te werven.

Selectie op nestgrootte houdt in dat honden uit kleinere nesten worden uitgesloten van de fokkerij. Extra selectiecriteria die lijden tot het uitsluiten van hele nesten, verkleinen de genenpool, waardoor het inteeltpercentage stijgt.